

A1.**Μετάφραση**

Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Επομένως φυλαχτείτε από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην εμπιστεύεστε τις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε ότι θα φροντίσει κανένας για την πατρίδα, εάν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε για την πατρίδα. Θυμηθείτε πως κάποτε η πολιτεία βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!

Κατά τη διάρκεια του λατινικού πολέμου ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Όταν αυτός κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη.

Τότε ρώτησε την κόρη αν σε μερικά χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «εγώ, πατέρα, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας πρόβαλε σ' εκείνη ψεύτικο επιχείρημα: «Δεν αμφιβάλλω πως δε θέλεις να είσαι φαλακρή. Γιατί λοιπόν δε φοβάσαι μήπως αυτές σε κάνουν φαλακρή;

B1.

proxime

opes

magis nimia

nullius

ipsi

extero

discrimina

nobilis genera

exercitibus

omni

partum

istarum

sibi

B2.

habento

cautum, cautu

μτχ Ενεστώτα : tutantem, μτχ. Μέλλοντα : tutaturum, μτχ. Παρακειμένου : tutatum

nolles

deposuerit

nasci

abibunt

edic

abstineant

mavultis

obicereris/ -re
fiant

Γ1α.

opibus : αφαιρετική οργανική του μέσου στο *confidere*

vobis : δοτική προσωπική κτητική από το *est*

neminem : υποκείμενο στο απαρέμφατο *consultum esse* (ετεροπροσωπία)

patriae : δοτική προσωπική χαριστική από το *consulturum esse*

fuisse : αντικείμενο στο *mementote*, ειδικό απαρέμφατο

bello : αφαιρετική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο *praefuit*

genere : αφαιρετική της καταγωγής στη μετοχή *natus*

aliquot : επιθετικός προσδιορισμός στο *annos*

cana : κατηγορούμενο στο υποκείμενο *ego* του απαρεμφάτου *esse*

illi : έμμεσο αντικείμενο στο *obicit*

te : αντικείμενο στο *faciant*

Γ1β.

α) *Itaque nolite cavere periculum*

β) *Itaque ne caveritis periculum*

Γ2α.

quin calva esse nolis : Δευτερεύουσα ουσιαστική πρόταση του *quin* ως αντικείμενο στο ρήμα *non dubito*. Εισάγεται με το σύνδεσμο *quin*, γιατί εξαρτάται από το *non dubito* (το ρήμα έχει άρνηση). Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος εξάρτησης· ειδικότερα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*faciant*), διότι εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*non dubito*) και αναφέρεται στο παρόν/μέλλον. Παρουσιάζει ιδιομορφία στον κανόνα ακολουθίας των χρόνων που οφείλεται στο συγχρονισμό της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση (η πρόθεση του υποκειμένου είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Γ2β.

- *qui natus erat*
- *abiens*

Γ2γ.

α) *Utrum post aliquot annos cana esse mavis an calva ?*

β) *Mavisne post aliquot annos cana esse an calva ?*

γ) *Post aliquot annos cana esse mavis an calva ?*